

บทคัดย่อภาษาไทย

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับมลภาวะทางอากาศในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยพิจารณาจากแหล่งกำเนิดมลภาวะ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และบทบาทของเจ้าหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ผลการวิจัยพบว่า มลภาวะทางอากาศในจังหวัดเชียงรายอาจเกิดขึ้นได้จากแหล่งกำเนิดสาม ประการหลัก คือ จากโรงงานอุตสาหกรรม จากยานพาหนะ และจากการเผาในที่โล่ง โดยแหล่งกำเนิด ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อปัญหามลภาวะทางอากาศในจังหวัดเชียงราย คือ การเผาในที่โล่ง ซึ่งเกิดขึ้น หลังจากที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตทางการเกษตรแล้ว เพื่อเตรียมการเพาะปลูกในช่วงเวลาต่อไป รวม ตลอดถึงการเผาป่า ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดสภาวะหมอกควันปกคลุมจังหวัด เชียงราย ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ การจราจร และทัศนียภาพ ในจังหวัดเชียงราย โดยการศึกษาปัจจัย แหล่งกำเนิดมลภาวะของโรงงานอุตสาหกรรม และยานพาหนะนั้น ไม่พบว่ามีหลักฐานยืนยันที่ แน่นนอนว่าจะก่อให้เกิดปัญหาหมอกควันได้มากเพียงไร ทั้งนี้โดยคำนึงถึงช่วงเวลาที่เกิดปัญหาหมอก ควันขึ้น

ในส่วนของการบังคับใช้กฎหมายนั้น พบว่ามีกฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับการควบคุม มลภาวะ และมีกฎหมายหลายฉบับที่มอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออก ข้อบัญญัติในการจัดการปัญหาต่างๆ ได้ แต่จากการศึกษาวิจัยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง ประสบปัญหาทางด้านความรู้ความสามารถ กำลังคนที่จะจัดการ และงบประมาณที่ไม่เพียงพอ จึงไม่ มีการออกข้อบัญญัติเพื่อจัดการกับปัญหาดังกล่าว ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่สามารถเป็นไปได้อ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจได้แก่ การสร้างกฎหมายหรือนโยบาย ที่กำหนดรูปแบบของการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ที่ชัดเจน โดยเชื่อมโยงกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่างๆ เข้า ด้วยกัน การจัดตั้งหน่วยงานในลักษณะองค์กรพิเศษขึ้นมาโดยประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ทั้งส่วนกลาง และส่วนท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาบุคลากร ความรู้ความสามารถและงบประมาณ ที่ไม่เพียงพอของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานส่วนกลางเพื่อ ประเมินผล ซึ่งจะเป็นการแก้ไขปัญหาในการบังคับใช้กฎหมาย ให้เกิดผลสัมฤทธิ์จริงมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การบังคับใช้กฎหมาย, มลภาวะทางอากาศ, อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Abstract

This research paper has purposed to study the problems of the law enforcement related air pollution in Muang District, Chiang Rai Province according to source of pollution, the laws and regulations related the air pollution control, and the rolls of the authorization officer in the local administration organization.

According to the research we have found that there are three main sources of the air pollution in Chiang Rai Province such as the industrial sector, the vehicles and the open air burning. The source that effect air pollution directly is the open air burning. According to the farmer and villager burn the rest of the plant in farm to prepare the agriculture area in the end of the year is after harvests season including burn the forest etc. Those activities lead to the Chiang Rai smoke crisis which effect to the health problems, the traffic problems, and visual problems in Chiang Rai. But we are not found the evidence that, by analyze the relation of courses and the smoke crisis period, the industrial sector and the vehicles sources is the courses of Chiang Rai smoke crisis.

In the law enforcement part, we have found that there are many laws related pollution control assign the local administrative organization to provide the regulation to resolve the problems but the thread is the local administrative organization did not provide such regulation because the lack of knowledge, persons and budget that lead to the inefficient of law enforcement. The prospects of those problems may solute by the make a new law or policy that provide the clear form of the use of power o local administrative officer and harmonize the related law or there are need to establish the special organization that include the officer of the central and local administrative organization to resolve the lack of person problems, the knowledge and the budget in local administrative organization and report the operation result to central administrative organization to assess. That is the real efficiency law enforcement prospect.

Keywords: Law Enforcement, Air Pollution, Muang District, Chiang Rai Province